

SPIS TREŚCI

Przedmowa od tłumacza	XI
---------------------------------	----

Część pierwsza

METAFIZYCZNE ELEMENTY TEORII PRAWA

Przedmowa	5
Tabelaryczny podział teorii prawa.	11
Wprowadzenie do metafizyki moralności	13
I. O stosunku pomiędzy władzą ludzkiego umysłu a prawidłami etycznymi	13
II. O idei tudzież nieodzowności metafizyki moralności **'.	19
III. Podział metafizyki moralności	23
IV. Elementarne pojęcia metafizyki moralności	27
Wprowadzenie do teorii prawa	39
Aneks do podziału teorii prawa	46
Podział teorii prawa	50
Podział metafizyki moralności jako takiej	54

OGÓLNA TEORIA PRAWA.CZĘŚĆ PIERWSZA

Prawo prywatne do tego, co Moje i Twoje w sferze zewnętrznej	59
Rozdział pierwszy. O sposobie, w jaki przedmiot zewnętrzny stać się może „Mój”.	59
Rozdział drugi. O sposobie nabywania przedmiotów zewnętrznych.	79
Podrozdział pierwszy. O prawie rzeczowym.	82
Podrozdział drugi. O prawie do osoby.	98
Podrozdział trzeci. O prawie do osoby na wzór prawa rzeczowego.	107

1. Prawo małżeńskie	108
2. Prawo rodzicielskie	113
3. Pan domu i jego prawo	116
Dogmatyczna klasyfikacja wszelkiego typu praw nabywanych w drodze umowy	118
I. Czym jest pieniądz?	122
II. Czym jest książka?	126
Podrozdział epizodyczny. O nabyciu zewnętrznego przed- miotu woli w sensie idealnym	128
I. Nabycie przez zasiedzenie	129
II. Dziedziczenie	131
III. Dobre imię uzyskane pośmiertnie	133

Rozdział trzeci. Nabycie z mocy wyroku sądu publicznego posiada prawomocność subiektywną	136
A. Umowa darowizny	137
B. Umowa użyczenia	138
C. Windykacja, czyli żądanie zwrotu utraconej rzeczy	140
D. Nabycie gwarancji przez złożenie przysięgi	144
W jaki sposób „Moje” i „Twoje” w stanie naturalnym staje się „Moim” i „Twoim” w stanie prawnym	147

TEORII PRAWA CZĘŚĆ DRUGA

Prawo publiczne	151
Rozdział pierwszy. Prawo państwowe	151
Uwaga ogólna o wpływie prawnym, jaki wywierać może zjednoczenie obywateli	161
O prawnym stosunku obywatela do ojczyzny i obczyzny	187
Rozdział drugi. Prawo narodów	193
Rozdział trzeci. Prawo obywatelstwa światowego	205
Dodatek zawierający objaśnienia do metafizycznych elementów teorii prawa	209

Część druga

METAFIZYCZNE ELEMENTY TEORII CNOTY

Przedmowa	233
Wprowadzenie do teorii cnoty	239
I. Analiza pojęcia „teoria cnoty”	239
II. Analiza pojęcia celu, który stanowi jednocześnie obowiązek	243

III. Jak to możliwe, że potrafimy sobie pomyśleć cel będący jednocześnie obowiązkiem?	246
IV. Które spośród ludzkich celów stanowią zarazem obowiązki?	248
V. Wyjaśnienie obu pojęć.	249
A. Własna doskonałość.	249
B. Cudze szczęście.	250
VI. Etyka dostarcza praw, które odnoszą się tylko do maksym działania, a nie do samych działań (to bowiem należy do prawa, <i>Ius</i>).	252
VII. Prawo zobowiązuje w sposób zupełny, zaś powinność etyczna - w sposób niezupełny.	254
VIII. Ekspozycja obowiązków wypływających z cnoty z uwagi na ich niezupełność.	256
IX. Co to znaczy: obowiązek wypływający z cnoty?	260
X. Teoria prawa miała za pryncypium naczelne sąd analityczny, teoria cnoty ma za takowe sąd syntetyczny.	263
XI. Schematyczny podział obowiązków wypływających z cnoty	265
XII. Estetyczna podstawa wrażliwości ludzkiego ducha na pojęcie obowiązku.	265
a) Uczucie moralne.	266
b) Sumienie.	267
c) Miłość bliźniego.	269
d) Szacunek.	271
XIII. Podstawowe pryncypia metafizyki moralności z punktu widzenia czystej teorii cnoty.	271
XIV. Pryncypium odróżniające teorię cnoty od teorii prawa	276
XV. Najpierwszym wymogiem cnoty jest panowanie nad sobą	278
XVI. Cnota zakłada z konieczności apatię (czyli siłę).	279
XVII. Elementarne kryteria swoistości i podziału teorii cnoty	281
XVIII. Podział etyki	284

I. NAUKA O ELEMENTACH ETYKI

Część pierwsza. Obowiązki człowieka wobec siebie

samego. 287

Wprowadzenie. 287

Księga pierwsza. O obowiązkach zupełnych człowieka wobec samego siebie. 293

Rozdział pierwszy. Obowiązki człowieka wobec samego siebie jako istoty animalnej. 293

Artykuł pierwszy. Pozbawienie się życia	294
Artykuł drugi. O hańbieniu się dla przyziemnej uciechy	297
Artykuł trzeci. Oszołomienie spowodowane nadmiarem pokarmów i używek	300
Rozdział drugi. Obowiązki człowieka wobec samego siebie jako istoty wyłącznie moralnej.	302
I. Kłamstwo.	303
II. Skapstwo.	307
III. Pochlebstwo.	310
Podrozdział pierwszy. Obowiązek człowieka wobec siebie samego jako swego własnego sędziego	315
Podrozdział drugi. Pierwsze przykazanie, otwierające rejestr obowiązków wobec samego siebie	319
Podrozdział epizodyczny. O tym, że terminom własnym refleksji moralnej towarzyszy dwuznaczność, umożliwiającą człowiekowi uznanie obowiązków wobec siebie za obowiązki wobec innych istot	320
Księga druga. Niezupełne obowiązki człowieka wobec samego siebie (ze względu na jego cele).	324
Rozdział pierwszy. Obowiązek człowieka wobec siebie, nakazujący rozwijanie i wzrost jego doskonałości naturalnej (mający charakter pragmatyczny).	324
Rozdział drugi. Obowiązek wobec siebie, nakazujący wznosić się ku własnej doskonałości moralnej (mający charakter stricte etyczny).	326
Część druga. Obowiązki etyczne wobec innych.	329
Rozdział pierwszy. Obowiązki cnoty wobec innych jako istot stricte ludzkich.	329
Podrozdział pierwszy. Obowiązek miłości bliźniego	329
A. Obowiązek dobroczynności.	334
B. Obowiązek wdzięczności.	337
C. Współczucie jako takie jest obowiązkiem.	339
Występki popełniane z nienawiści do ludzi, zaprzeczające (<i>contrarie</i>) miłości bliźniego	342

Podrozdział drugi. Obowiązki cnoty względem innych ludzi z uwagi na należny im szacunek	347
Występki przeciwko obowiązkowi poszanowania innych ludzi	351
A. Pycha	351
B. Obmowa	352
C. Szyderstwo	353
Rozdział drugi. Etyczne obowiązki człowieka wobec innych ze względu na ich stan i różnice	355
Podsumowanie nauki o elementach etyki. Głęboki związek miłości i szacunku ujawniający się w przyjaźni	357
Dodatek. Cnoty odnoszące się do kultury i należytego traktowania innych ludzi	362

II. NAUKA O METODZIE ETYKI

Rozdział pierwszy. Dydaktyka moralna	364
Uwaga. Lapidarium katechezy moralnej	368
Rozdział drugi. Ascetyka moralna	373
Zakończenie. Nauka religii obejmująca obowiązki wobec Boga wykracza poza granice filozofii czysto moralnej	375
U w a g a z a m y k a j ą c a	377
Skorowidz osób	382
Skorowidz pojęć	383